

LABORATORIEPROJEKTER SLUTRAPPORT

DIOXIN OG PCB I RISIKOPRODUKTER KONTROLRESULTATER 2013 Projekt J. nr.: 2010-20-793-00104

BAGGRUND OG FORMÅL

Dioxin og PCB hører til gruppen af organiske miljøforureninger og forekommer i fødevarerne dels som følge af den generelle baggrundsforurening og dels som følge af punktkildeforureninger.

Her rapporteres resultaterne af analyse af stikprøver af forskellige produkter på det danske marked i 2013, hvor der skønnes at være risiko for at finde forhøjede indhold af dioxin og PCB. Fokus har i år været på torskeleverprodukter, babymad og modermælksersättning, fiskeprodukter med mulig oprindelse i Østersøen og endelig udenlandske okse- og kyllingeprodukter. Prøverne blev udtaget af Fødevarestyrelsen i detailvirksomheder og grænsekontrollerne. Analyserne blev foretaget af laboratoriet ved Fødevarestyrelsen i Ringsted.

EU har i forordning 1259/2011/EU fastsat grænseværdier for dioxin og PCB i fødevarer. Endvidere har EU i henstilling 2011/516/EU fastsat indgrebsværdier for dioxin og PCB i fødevarer.

RESULTATER

I alt 25 prøver blev undersøgt i dette projekt. Oversigt over resultaterne er vist i nedenstående tabeller. Øverst ses fiskeprodukterne og børnemadsprodukterne, som er beregnet per gram frisk vægt. Nederst ses de animalske produkter, som beregnes per gram fedt i prøven.

INDHOLD AF DIOXIN OG PCB (MIDDELVÆRDIER):

PRODUKTER AF	ANTAL PRØVER	DIOXIN TEQ (UB) (pg/g prøve)	PCB TEQ (UB) (pg/g prøve)	SUM DIOXIN OG PCB TEQ (UB) (pg/g prøve)	IKKE DIOXIN-LIGNENDE PCB (ICES-6) (ng/g prøve)
TORSKELEVER, DÅSE	2	2,1	5,6	7,7	54
TORSKELEVERTRAN	1	0,25	0,23	0,48	27
RØGET ÅL	3	0,55	1,6	2,2	23
MARINERET SILD	1	0,30	0,27	0,57	3,3
LAKSEPÅLÆG	1	0,079	0,082	0,16	0,82
BABYMAD, MIDDAGSRETTER	2	0,018	0,0045	0,022	0,033
MODERMÆLKSE- ERSTATNING OG -TILSKUD	3	0,072	0,0063	0,078	0,073

INDHOLD AF DIOXIN OG PCB (MIDDELVÆRDIER):

PRODUKTER AF	ANTAL PRØVER	DIOXIN TEQ (UB) (pg/g fedt)	PCB TEQ (UB) (pg/g fedt)	SUM DIOXIN OG PCB TEQ (UB) (pg/g fedt)	IKKE DIOXIN-LIGNENDE PCB (ICES-6) (ng/g fedt)
KYLLINGEPRODUKTER, UDENLANDSKE	8	0,47	0,11	0,58	1,9
OKSEKØDSPRODUKTER, UDENLANDSKE	2	0,36	0,22	0,58	0,25

KONKLUSION OG VURDERING

- Ingen prøver overskred indgrebs- eller grænseværdier for indhold af dioxin og PCB.
 - Torskeleverprodukter: Der er kun få torskeleverprodukter på det danske marked og de udgøres hovedsageligt af levertran og torskelever på dåse, samt rå uforarbejdet torskelever. De 2 torskeleverprodukter på dåse som indgik i dette projekt havde forholdsvis lavt indhold af dioxin og PCB, når man sammenligner med rå uforarbejdet torskelever, hvor dioxinindholdet typisk er omkring 6 pg TEQ/g friskvægt og PCB-indhold på omkring 30 pg TEQ/g friskvægt (se slutrapport for Dioxin og PCB i fisk fra Danmark – 2013). Til sammenligning blev en enkelt prøve af levertran også analyseret, men her var niveauet meget lavt, specielt for dioxin, da olien renses for miljøforureninger i forbindelse med produktionen.
 - Fiskeprodukter med mulig oprindelse i Østersøen: De undersøgte produkter bestod af 3 prøver røget ål fra Østersøen, en prøve af marinerede sild produceret i Sverige og en prøve af laksepålæg fra Danmark. Laksepålæg og sild havde forholdsvis lavt indhold af dioxin og PCB og tyder ikke på oprindelse i Østersøen. De 3 røgede ål var forholdsvis små/unge, så indholdet af dioxin og PCB var betydeligt lavere end grænseværdierne. Niveauet var også lavt i forhold til de niveauer af dioxin og PCB, vi tidligere har fundet hos andre fede fisk fra Østersøen som for eksempel sild, makrel og laks.
 - Børnemad: Der er for nyligt fastsat nye lave grænseværdier for mad til spædbørn og småbørn på 0,1 pg TEQ/g frisk vægt for dioxin og 0,2 pg TEQ/g frisk vægt for summen af dioxin og PCB. I projektet indgik 3 produkter af modermælkserstatning og mælketilskudsblanding og 2 produkter af middagsretter baseret på ris, grøntsager og kød. Indholdet i alle 5 prøver var langt under de nævnte grænseværdier.
 - Kyllingeprodukter fra udlandet: Der blev analyseret 10 prøver af følgende typer og oprindelse: Kyllingebryst og inder filet fra Chile, burger fra Litauen, hot wings fra Polen, en hel fritgående kylling fra Pyrenæerne, nuggets fra Brasilien, strimler fra Thailand og Kina. 2 prøver af inderfilet blev ikke rapporteret og indgår ikke i ovenstående tabel, da indholdet af fedt var for lavt til at indholdet af dioxin og PCB kunne vurderes i forhold til grænseværdierne på fedtbasis. Omregnes indholdet derimod til friskvægt basis ligger indholdet langt under grænseværdierne. De 8 andre kyllingeprodukter havde også meget lavt indhold af dioxin og PCB, så der var ingen tegn på kontaminering.
 - Oksekød fra udlandet: Der blev analyseret 2 prøver af oksefilet fra New Zealand. Begge prøver havde lavt indhold af både dioxin og PCB.
-

Kontaktpersoner:

Fødevarestyrelsen Øst, Laboratoriet: Søren Sørensen (ssn@fvst.dk)

Fødevarestyrelsen Øst, Laboratoriet: Kirsten Halkjær Lund (khl@fvst.dk)

Fødevarestyrelsen, Kemi og Fødevarekvalitet: Lulu Krüger (lchk@fvst.dk)

DTU Fødevareinstituttet: Tommy Licht Cederberg (tlce@food.dtu.dk)

Sikkerhed, sundhed og kvalitet fra jord til bord

Faktaboks – Maksimal grænseværdier.

PRODUKTER AF	DIOXIN TEQ (UB) (pg/g prøve)	SUM DIOXIN OG PCB TEQ (UB) (pg/g prøve)	IKKE DIOXIN-LIGNENDE PCB (ICES-6) (ng/g prøve)
FISKEKØD OG FISKEVARER OG PRODUKTER HERAF	3,5	6,5	75
FISKELEVER OG PRODUKTER HERAF	----	20	200
FØDEVARER TIL SPÆDBØRN OG SMÅBØRN	0,1	0,2	1,0

PRODUKTER AF	DIOXIN TEQ (UB) (pg/g fedt)	SUM DIOXIN OG PCB TEQ (UB) (pg/g fedt)	IKKE DIOXIN-LIGNENDE PCB (ICES-6) (ng/g fedt)
KØD OG PRODUKTER AF FJERKRÆ	1,75	3,0	40
KØD OG PRODUKTER AF KVÆG OG FÅR	2,5	4,0	40